

Oslo, 22.-23. mai 2025

Referanser: KM 13/15, KR 64/15, KR 71/16

Arkivsak: 25/00087-5

Saksdokumenter:

Søknad om opprettelse av døvemenighet i Kristiansand 1595136_1_1
Fornyett søknad Kristiansand DKR
Saksbehandling Oslo bispedømmeråd
Saksprotokoll OBDR, 04122023, Sak 75_23

Søknad om etablering av Døves menighet Kristiansand

Sammendrag

Døves kirkeråd har søkt om opprettelse av Døves menighet Kristiansand gjennom en deling av området til Døves menighet Stavanger. Den nye menigheten vil dekke Agder og Telemark bispedømme med unntak av Telemark fylke.

En slik opprettelse har vært forberedt internt i Døvekirken gjennom en tiårsperiode. Menigheten vil ved opprettelsen være bemannet med prest, administrasjonssekretær og trosopplærer og har egnede lokaler i Oddernes menighetshus. Arbeidet ledes av et menighetsutvalg.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet godkjenner opprettelsen av Døves menighet Kristiansand. Menigheten skilles ut fra Døves menighet Stavanger, og skal ha Agder og Telemark bispedømme med unntak av Telemark fylke som geografisk område.
2. Menighetsutvalget for Kristiansand gjøres om til menighetsråd.
3. Utskillingen av en ny selvstendig døvemenighet forutsettes dekket innenfor dagens økonomiske rammer til Døves kirkeråd.
4. Endringen trer i kraft fra 1. januar 2026.

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkeordningen § 3 femte ledd sier følgende: «Særskilt ordning for kategorialmenigheter og valgmenigheter fastsettes av Kirkemøtet.»

Kirkemøtet har fastsatt nærmere *regler om ordning for døvemenigheter og døvepresttjenesten*, hvor det heter i § 1: «Den kirkelige betjening av døve er organisert i døvemenigheter med utstrekning og navn fastsatt av Kirkerådet.»

I samme regelverk er ansvaret for døvemenighetene lagt til Oslo bispedømme, ved at Oslo biskop fører tilsyn med den døvekirkelige virksomheten og tilsetting av pester og annet personell foretas av Oslo bispedømmeråd.

Døves kirkeråd har derfor via Oslo bispedømmeråd sendt en søknad datert 15. august 2023 hvor det heter:

Vi ber om at Døves menighet i Kristiansand etableres som et eget sokn (sic) i Døvekirken med Agder og Telemark bispedømme med unntak av Telemark fylke som geografisk område.

Brevet redegjør videre for at prosessen med å skille ut døves menighet som en selvstendig døvemenighet startet i 2013, med vedtak i menighetsrådet i døves menighet i Stavanger og Døvekirkenes fellesråd. Spørsmålet ble behandlet på nytt i 2014, hvor det gikk inn i en større sak om kirkepolitiske målsettinger og bemanningsplan for Døvekirken. Implementering av egen døvemenighet i Kristiansand ble tatt inn i bemanningsplanen, som ble endelig vedtatt i desember 2016. Planen sikret omfordeling av ressurser som gjorde det mulig å ansette prest, trosopplærer og administrasjonsleder i Kristiansand i 2018. Bemanningsplanen inneholder også en 30% stilling som medliturg. Denne er foreløpig vakant.

Etter regelverket § 9 kan Døves kirkeråd i samråd med Døves menighetsråd oppnevne egne menighetsutvalg for områder i de enkelte distrikter som ikke sokner naturlig til en døvekirke. Dette er gjort for Kristiansand.

Ifølge søknaden har denne prosessen tilført de ressursene som er nødvendig for at Kristiansand kan fungere som en egen døvemenighet. Menighetsutvalget i Kristiansand har også langt på vei fungert som et menighetsråd de siste seks-syv årene.

Det er ikke en egen døvekirke i Kristiansand, men det foreligger en avtale med Oddernes menighet hvor menighetsutvalget får låne Oddernes menighetshus vederlagsfritt. Lokalet er pusset opp for å tilpasses til dagens standard i 2011, og er godt egnet til bruk for døvegudstjenester og andre tiltak i menigheten. Menigheten får også leie kontorlokaler av Lund sokn, som er pusset opp og tilpasset døvemenighetens behov i 2017.

Søknaden fremholder for øvrig at etableringen ikke umiddelbart vil påvirke ressursfordelingen i Døveprostiet, men at det vil påløpe noen økte regnskapsutgifter for Døves kirkeråd når Kristiansand skilles ut som en selvstendig regnskapsmessig enhet. Denne utgiften er anslått til ca. kr 75 000.

Søknaden ble behandlet i Oslo bispedømmeråd 4. desember 2023. I stiftsdirektørens forslag til vedtak ble Døves kirkeråd bedt om å fremskaffe ytterligere dokumentasjon som saksgrunnlag før søknaden ble fremmet for Kirkerådet. Det endelige vedtaket lød imidlertid som følger: «Oslo bispedømmeråd støtter søknaden om egen døvemenighet i Kristiansand, og søknaden oversendes Kirkerådet».

Av ukjente grunner ble likevel innholdet i administrasjonens forslag formidlet tilbake til Døves kirkeråd. På dette grunnlaget sendte Døves kirkeråd i november 2024 en fornyet søknad med vedlegg, som gjorde rede for de punktene som ble etterlyst i vedtaksforslaget til bispedømmerådet.

Revidert søknad med vedlegg ble oversendt Kirkerådet fra Oslo bispedømmeråd i begynnelsen av januar 2025, men på grunn av nedbemanningsprosessen og andre presserende saker ble saksbehandlingen startet i sekretariatet først i midten av februar.

Vurdering av søknaden

Ifølge *regler om ordning for døvemenigheter og døveprestetjenesten* § 1 er det Kirkerådet som fastsetter navn og utstrekning av døvemenigheter.

En godkjenning av Kristiansand som en selvstendig døvemenighet innebærer små endringer i praksis. Det foreligger egen stab og menighetsutvalg, og har gjort det i en årrekke. Menigheten fungerer alt i dag på mange vis som en selvstendig enhet.

Endringen har noen økonomiske konsekvenser, men det må legges til grunn at de ikke er større enn at de kan dekkes opp av den samlede tildelingen til Døves kirkeråd.

Regler om ordning for døvemenigheter og døvepresttjenesten § 5 foreskriver at døvekirkene skal drives etter vedtekter godkjent av Kirkerådet. Kirkerådet har kommet til at bestemmelsen ikke kommer til anvendelse i dette tilfellet. I Kristiansand er det ingen egen døvekirke, men det er inngått avtale om å låne lokaler av Oddernes sokn.

Ved etableringen av en ny døvemenighet midt i valgperioden, er det også behov for å opprette et menighetsråd for døvemenigheten. I tidligere praksis i Kirkerådet har Kirkerådet vedtatt å omgjøre det sittende menighetsutvalget til menighetsråd. Ved neste kirkevalg, blir det gjennomført valg på Døves menighetsråd på ordinært vis.

Navnet fastsettes til Døves menighet Kristiansand, i tråd med praksisen ved fastsetting av navn på døvemenighetene, jf. sak KR 71/16.

Økonomiske/administrative konsekvenser

En opprettelse av Døves menighet Kristiansand vil ikke utløse noen endringer i bemanning eller lokaler, men det er stipulert at det vil tilkomme noen økte utgifter til regnskapsførsel. Disse er løst anslått til ca. kr 75 000, avhengig av hvordan regnskapsførselen blir organisert. Det foreslås at denne økningen inntil videre dekkes innenfor dagens tilskudd til Døvekirken, som for 2025 ligger på 14 255 000.

Opprettelse av en ny døvemenighet vil også utløse endringer i registreringen i Den norske kirkes medlemsregister. Disse ivaretas av Kirkerådets sekretariat, og er anslått til 1-2 dagsverk. I fremtiden vil det også bli gjennomført et eget valg av døves

menighetsråd i kategorialmenigheten. Det vil også bli et menighetsråd til som vil bli valgt ved det neste kirkevalget.